

**Ірчишина Марина Віталіївна,**  
старший викладач кафедри  
соціально-гуманітарних дисциплін  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ ТА ПРАВООХОРОНЦІВ**

Однією з найважливіших складових процесу розвитку країни, що прагне зміцнення власних позицій на міжнародній арені, є якісна підготовка добротесних та висококваліфікованих працівників будь-якої галузі. Особливо актуальні ці вимоги для працівників законотворчої та правоохоронної системи, адже саме вони створюють та сліdkують за виконанням алгоритмів, що покликані встановлювати правила та врегульовувати можливі конфлікти.

Для майбутніх юристів та правоохоронців дедалі важливішим стає набуття комунікативної компетенції, при чому, як для успішного ведення судових справ, так і для вирішення питань у разі правопорушень особами, котрі є громадянами іншомовних країн. Безсумнівно, поняття комунікативної компетенції є інтегральною частиною більш широкого поняття культурної компетенції, яка набирає надзвичайної важливості при міжкультурному спілкуванні, тому окрім базових знань про ведення діалогу вкрай важливими є знання мовленнєвої поведінки.

Поняття комунікативної компетенції вирізняється особливою значущістю для міжмовних досліджень та було впроваджено до наукового обігу американським вченим Д. Хаймсом, який визначив його як приховану систему знань і умінь, що необхідні для комунікації [1]. Комунікативна компетенція є комбінованим поняттям, яке включає не лише знання мови, а й уміння ним користуватися за умов актуальної комунікації [2].

За Д. Хаймсом, вирізняють чотири типи компетенцій:

- граматична (володіння мовним кодом);
- соціолінгвістична (вміння правильно продукувати та розуміти висловлення в різних соціолінгвістичних контекстах, враховуючи такі фактори, як соціальний статус комунікантів та сфера спілкування);
- дискурсивна (вміння поєднувати граматичні форми та значення для побудови безперервного письмового чи усного тексту);
- стратегічна (вміння пристосовувати комунікативні стратегії до конкретної ситуації спілкування).

Під комунікативною компетенцією, таким чином, можна розуміти вміння будувати ефективну мовленнєву діяльність і ефективну мовленнєву поведінку, які відповідають нормам соціальної взаємодії, властивим певному етносу [3, с. 23]. Іншими словами, комуніканти мають володіти не тільки

«словником» та «граматикою», а й знати екстралінгвістичні умови успішності досягнення прагматичних цілей у тих чи тих ситуаціях спілкування. Саме тому надзвичайно важливим є питання підвищення якості підготовки майбутніх юристів та правоохоронців для роботи в іншомовному просторі шляхом збільшення часу, що виділяється для вивчення іноземної мови, з метою надання студентам можливості детальніше ознайомлюватися із прагматичним аспектом комунікативної компетенції та уникнення потенційних непорозумінь у процесі роботи з іноземними громадянами.

1. Hymes, D. On communicative competence / D. Hymes // Sociolinguistics: Selected readings; [eds. J. Pride, J. Holmes]. – Harmondsworth, UK: Penguin, 1972. – P. 269-293.

2. Голубовська І. О. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики: курс лекцій. / І. О. Голубовська, І. Р. Корольов. – К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. – 223 с.

3. Седов, К.Ф. Структура устного дискурса и становление языковой личности: грамматический и прагматический аспекты / Константин Федорович Седов. – Саратов: Изд-во Саратовск. пед. инта, 1998. – 112 с.

**Каширіна Ірина Олександрівна**  
старший викладач кафедри  
соціально-гуманітарних дисциплін  
Дніпропетровського державного  
університету внутрішніх справ

## **ЗАСВОЄННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТУДЕНТАМИ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

На сьогодні актуальним є дослідження проблеми засвоєння правової термінології у здобувачів освіти юридичного напрямку у вищих навчальних закладах. Формування лексичної та мовної компетентності є однією із найголовніших складових майбутнього фахівця. Проблеми культури фахового мовлення розглядаються багатьма дослідниками. Проблема вивчення юридичної термінології та її коректне використання професійними юристами постає чи най не головнішою у диспутах. На сучасному етапі пропонуються багато прийомів засвоєння фахової термінології, викладачі використовують сучасні аутентичні тексти для читання студентами, мовні вправи для покращення та поповнення словникового запасу, а також для кращого запам'ятовування лексичної складової.

Враховуючи те, що на вивчення іноземної мови у немовних вишах, відводиться не дуже великий обсяг годин, цей час потрібно використати якомога ефективніше. Необхідно підкреслити, що для кращого засвоєння матеріалу, необхідно підібрати якомога цікавіші завдання, адже вони мотивують